

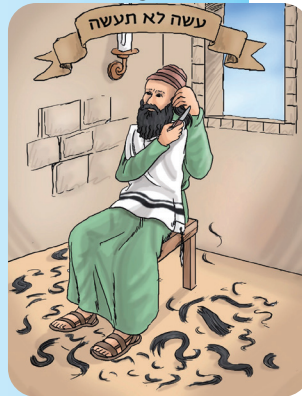

סדר נשים | מסכת נזיר מ"א-מ"ז | שבת פרשת כי תשא | י"ב-י"ח אדר תשפ"ג (5-11 מרץ 2023)
Seder Nashim | Masechet Nazir 41-47 | Shabbat Parashat Ki Tissa | 12-18 Adar (Mar. 5-11)

Daf 41: A POSITIVE MITZVAH SUPERSEDES A NEGATIVE PROHIBITION דף מ"א: מהו "יד" של נדר?

At the end of his period of *nezirut* (asceticism), the *nazir* needs to shave the hair on his head, including the sidelocks. This begs a question — How can such a stipulation be possible since the Torah prohibits shaving the sidelocks of the head? A well-known Torah law states “*mitzvat aseh do’chah lo ta’aseh*” (a positive, action-based commandment supersedes a negative prohibition). This principle is applied many times because there are numerous cases in which, on the one hand, the Torah says that one must perform a certain deed, but on the other hand, that same deed is generally an aveira (transgression). This law states that in such cases it is permissible to fulfill the *mitzva* because the positive *mitzva* overrides the *issur* (prohibition).

Therefore, in our case, even though the Torah prohibits all men to shave their sidelocks, the *nazir* is required to shave his sidelocks, because he has a “*mitzvat aseh*” — to shave his sidelocks, despite the “*mitzvat lo ta’aseh*” — which would otherwise prohibit him from shaving his sidelocks — as the principle stipulates “*mitzvat aseh do’chah lo ta’aseh*.”

“מצות עשה דוחה מצות לא תעשה” בתום נזירותו צריך הנזיר לגלח את שער ראשו, כולל את הפאות. על כך נשאלת השאלה- איך יתכן דבר כזה, הרי התורה מצוה אותנו שאסור לגלח את פאות הראש? כלל ידוע בדיני התורה קובע כי “מצות עשה דוחה לא תעשה”. בכלל הזה משתמשים פעמים רבות, מפני שישנם מקרים רבים שבהם מצד אחד התורה אומרת שיש לעשות מעשה מסוים, אך אותו מעשה הוא עברה בדרך כלל. הכלל הזה קובע שבמקרים כאלה יש לקיים את המצוה כי המצוה דוחה את האסור.

לכן, במקרה שלנו, אף על פי שלכל האנשים התורה אוסרת לגלח את הפאות, הנזיר צריך לגלח את פאותיו, כי יש לו מצד אחד “מצות עשה” - לגלח את הפאות, ומצד שני “מצות לא תעשה” - שאסור לו לגלח את הפאות, והכלל קובע ש”מצות עשה דוחה מצות לא תעשה”.

Daf 42: THE MAJORITY [IS LEGALLY EQUIVALENT TO] THE ENTIRETY דף מ"ב: "רבו ככולו"

There is an interesting halachic principle named: “*Rubo k’chulo*” (the majority [is legally equivalent to] the entirety). This principle establishes that in many cases it is sufficient for most of an action to be performed, without having to complete the act in its entirety — because if most of an action was completed, it is considered as if the entire task was fully implemented. For example, the Torah prohibits eating an animal that has not undergone *shechitah*. How does one perform *shechitah* on an animal? It is necessary to cut the trachea and the esophagus, which are in the neck. And what is the ruling if the entire trachea and esophagus are not severed, but most of the trachea and esophagus are cut? The animal is nevertheless kosher because of the principle “*Rubo k’chulo*”, i.e., slitting of most of the required pipes of an animal is as if all the pipes were cut through.

ישנו כלל הלכתי מיוחד ומענין ששמו: “רבו ככולו”. כלל זה קובע כי במקרים רבים די בכך שעשו את רב המעשה ואין צורך לעשות את כלו, כי אם עשו את רב המעשה הרי זה נחשב כאלו נעשו את כלו. למשל, התורה אוסרת לאכל בהמה שאינה שחוטה. כיצד שוחטים בהמה? צריך לחתוך את הקנה ואת הושט שבצווארה. ומה הדין אם לא חתכו את כל הקנה והושט עד הסוף, אלא חתכו רק את רב הקנה ואת רב הושט? הבהמה בכל זאת כשרה, זאת מפני הכלל של “רבו ככולו” - דהינו חתוך רב הסימנים של הבהמה הוא כאלו שחתכו כל הסימנים.

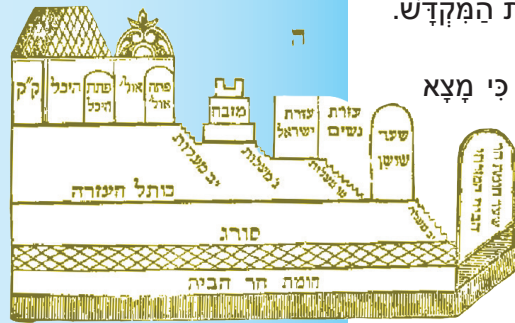
Daf 43: RABBI ELIEZER BEN YA'AKOV

דף מ"ג: רבי אליעזר בן יעקב

There were two *tannaim* named Rabbi Eliezer ben Ya'akov. This article will address the first Rabbi Eliezer ben Ya'akov, who lived at a time when the second *Beit HaMikdash* still stood. The first Rabbi Eliezer ben Ya'akov saw the Second *Beit HaMikdash* and composed "*Masechet Middot*", in which the measurements of the *Beit HaMikdash*, the *azarah* (courtyard), and the *lishkot* (chambers) are detailed. Indeed, the name of Rabbi Eliezer ben Ya'akov appears only a few times in that tractate. Rabbi Eliezer ben Ya'akov composed *Masechet Middot*, in which it is written that he forgot the purpose of a certain chamber in the *Beit HaMikdash*.

Ben Azzai, a student of Rabbi Akiva, said he had found a genealogical chart in Jerusalem that said the following: "The Mishnah of Rabbi Eliezer ben Ya'akov is "*kav v'naki*," meaning, the number of *halachot* transmitted in his name are "*kav*" (small in number), but they are "*naki*" (clean), like *solet* (finely sifted flour). That's why the *halacha* is ruled by his opinion in every place where *halacha* is cited in his name.

היו שני תנאים בשם רבי אליעזר בן יעקב, ואנו נתייחס לרבי אליעזר בן יעקב הראשון, שחי בתקופה שבית המקדש השני עוד היה קיים. רבי אליעזר בן יעקב הראשון ראה את בית המקדש השני והוא חבר את "מסכת מדות", שבה מפרטות מדותיו של בית המקדש, העזרה והלשכות. אכן, שמו של רבי אליעזר בן יעקב מופיע פעמים אחדות במסכת זו. על כך שהוא חבר את מסכת מדות אפסר גם ללמד ממשניות שבהן כתוב שהוא אומר שהוא שכח לאיזה שמוש יעד חדר מסים בבית המקדש.

בן עזאי, תלמידו של רבי יעקב, אמר כי מצא מגלת יוחסין בירושלים ונאמר בה כך: "משנת רבי אליעזר בן יעקב קב ונקי". כלומר: מספר ההלכות שנמסרו בשמו הן כ"קב" - מדה מעטה, אך הן "נקי" - כסולת נקיה, ולכן הלכה כמותו בכל מקום שנאמרה הלכה בשמו.

Daf 44: THREE NAZIRITE BROTHERS

Reuven, Shimon, and Levi were brothers. One day they decided together to accept a 50-day vow of *nezirut* (ascetism) upon themselves. From that moment on, they were prohibited to drink wine, and they were forbidden to become ritually impure through contact with a corpse or to shave the hair on their heads. One month passed, and the brothers successfully observed all the laws required of a *nazir*. Then, one day they met, and all their faces were sad. "What happened?" the brothers asked each other. And yes, it was truly sad. Reuven replied: "I made a mistake and drank wine." Shimon said: "I made a mistake and shaved." Levi said: "I didn't pay attention and entered a cemetery."

"What needs to be done?", they asked themselves and decided to go to the rabbi. They were sure the rabbi would determine the same directive for all three of them. However, to Reuven who accidentally drank wine, the rabbi said he must observe an additional day of *nezirut* to make up for the day he drank the wine. Meaning, he was now obligated to observe 51 days of *nezirut*. To Shimon who mistakenly shaved, the Rabbi said: Count 30 days of *nezirut* from the day you shaved. To Levi, who became ritually impure, the rabbi said: "After you become ritually pure, you are required to begin your time as a *nazir* again, for another 50 days."

דף מ"ד: שלשה אחים נזירים

ראובן שמעון ולוי היו אחים. באחד הימים הם החליטו יחד לקבל על עצמם נזירות לחמשים ימים. מאותו רגע אסור להם לשותות יין, ואסור להם להטמא למתים ולגלח את שער ראשם. חדש ימים חלף והם שמרו בהצלחה על כל דיני הנזיר. והנה באחד הימים הם נפגשו ופניהם עצובות. "מה קרה?", הם שאלו האחד את אחריו. ובכן זה באמת היה עצוב. ראובן ענה: "טעיתי ושתיתי יין." שמעון אמר: "טעיתי והתגלחתי." לוי אמר: "לא שמתי לב ונכנסתי לבית הקברות."

"מה עושים?", הם שאלו את עצמם, והחליטו ללכת לרב. הם היו בטוחים שהרב יפסק לשלשתם אותה הנזירה, אך לראובן ששתה יין אמר הרב, שעליו לשמר עוד יום נזירות כנגד היום ששתה יין. כלומר, עליו להיות נזיר חמשים ואחד ימים. לשמעון שהתגלח אמר הרב: תמנה שלשים ימי נזירות מהיום שהתגלחת. ללוי שנטמא אמר הרב: אחרי שתהיה טהור, תהיה נזיר שוב חמשים ימים.

Daf 45: THE DIVINE CAMP

דף מ"ה: מחנה שכניה

During the second year after *B'nei Yisrael* left Egypt, they built the *Mishkan* (tabernacle) in the Sinai desert. Over the course of all the years of their sojourn in the Sinai desert, *B'nei Yisrael* camped around the *mishkan*. The tribe of Levi camped in the place closest to the *Mishkan*, and after them, all the tribes of Israel camped.

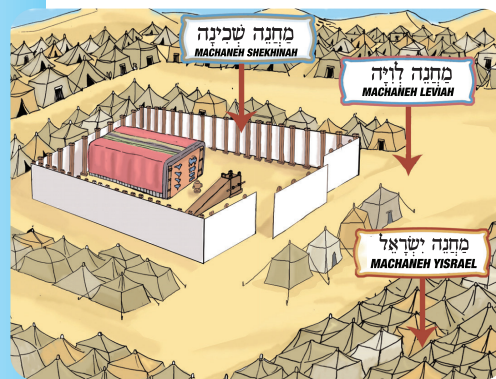
There were three camps, ergo:

1. *Machaneh Shekhinah* (Divine camp) — the *Mishkan* itself.
2. *Machaneh Leviah* (Levite camp) — the place where the *Levi'im* camped.
3. *Machaneh Yisrael* (Israelite camp) — the encampment for all of Israel.

Obviously, *Machaneh Shekhinah* was the most sacred encampment, and *Machaneh Leviah* was less sacred than it but more sacred than *Machaneh Yisrael*. Even when King Solomon built the First *Beit HaMikdash* in Jerusalem, he designated three types of sanctification in it: the *Beit HaMikdash* and the inner *azarah* (courtyard) were imbued with significant sanctity, corresponding to *Machaneh Shekhinah*. The external courtyard, called “*ezrat nashim*,” the women’s sector, and *har habayit* (Temple Mount), which were imbued with lesser sanctity, corresponded to the *Machaneh Leviah*. All of Jerusalem, surrounded by a wall, was imbued with a lesser level of sanctity, corresponding to *Machaneh Yisrael*.

בשנה השנייה לצאת בני ישראל מארץ מצרים הם בנו את המשכן במדבר סיני. במשך כל שנות שהותם במדבר סיני היו בני ישראל חונים סביב למשכן. במקום הקרוב ביותר למשכן חנו שבט לוי, ואחריהם חנו כל שבטי ישראל. שלשה מחנות היו, אפוא: א. מחנה שכניה - המשכן עצמו. ב. מחנה לוייה - מקום חגית הלויים. ג. מחנה ישראל - מקום חגית כל ישראל. מובן מאליו כי מחנה שכניה היה הקדוש ביותר, ומחנה לוייה היה קדוש פחות ממנו אך קדוש יותר ממחנה ישראל.

גם כששלמה המלך בנה את בית המקדש הראשון בירושלים, הוא עשה בו שלשה סוגי קדשות: בית המקדש והעזרה הפנימית היו קדושים בקדשה חמורה, כנגד מחנה שכניה; העזרה החיצונית, שנקראה בשם “עזרת נשים”, והר הבית, היו קדושים בקדשה פחותה, כנגד מחנה לוייה. כל ירושלים שהיתה מקפת חומה, היתה קדושה בקדשה קלה, כנגד מחנה ישראל.

הפנימית היו קדושים בקדשה חמורה, כנגד מחנה שכניה; העזרה החיצונית, שנקראה בשם “עזרת נשים”, והר הבית, היו קדושים בקדשה פחותה, כנגד מחנה לוייה. כל ירושלים שהיתה מקפת חומה, היתה קדושה בקדשה קלה, כנגד מחנה ישראל.

Daf 46: AS WHEN IS A NAZIR ABLE TO DRINK WINE?

דף מ"ו: ממתני יכול הנזיר לשתות יין?

At the end of the days of his *nezirut* (asceticism), the *nazir* was obligated to bring three *korbanot* (sacrifices) — *korban olah* (burnt), *korban shlamim* (peace), and *korban chatat* (sin) — and, indeed, to shave all the hair on his head, even the *pa'yot* (sidelocks). The *nazir* shaved his head at the entrance of the *ohel mo'ed* (tent of meeting) and places the hair in the fire on the altar, under his *korban shlamim*.

On this *daf*, a *machloket* (debate) is presented regarding when a *nazir* whose vow of *nezirut* expired is permitted to drink wine. Some say: Only after the *nazir* has completed fulfilling all the nazirite requirements written in the Torah, including offering three *korbanot*, and also shaving his head [is the *nazir* permitted to drink wine]. However, some disagree and maintain that it is sufficient for the *nazir* to offer a *korban* to be permitted to drink wine. Although the *nazir* is commanded to shave the hair on his head, the Torah did not prevent the *nazir* from drinking wine despite not having yet shaved his head.

בסוף ימי נזירותו עליו להביא שלשה קרבנות, עולה, שלמים וחטאת, וכן לגלח את כל שער ראשו, אפילו את הפאות. את שערו הוא מגלח בפתח אהל מועד ומניחים את השער על האש ששל המזבח, תחת קרבן השלמים שהוא מביא.

בדף זה מובאת מחלוקת ממתני מתר לנזיר שסיים את ימי נזירותו לשתות יין. יש אומרים: רק אחרי שסיים לעשות את כל מה שכתוב בתורה, גם להקריב קרבנות וגם לגלח את שער ראשו. אך יש חולקים וסוברים כי די בכך שהקריב קרבן כדי שכבר יהיה לו מתר לשתות יין. נכון, יש לו מצוה לגלח את שער ראשו, אבל התורה לא מנעה ממנו לשתות את היין כל עוד אינו מגלח את שער ראשו.

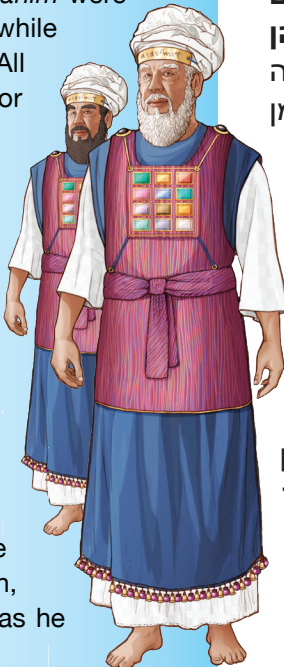

Daf 47: THE DEPUTY OF THE HIGH PRIEST

דף מ"ז: הסגן של הכהן הגדול

Only *kohanim* worked in the *Beit HaMikdash*. They offered *korbanot* (sacrifices) and performed the required services. All *kohanim* were clothed in the four garments prescribed by the Torah, while only the *kohen gadol* wore eight special garments. All *kohanim* were considered “common *kohanim*,” except for the *kohen gadol*.

The *kohen gadol* had a “*sgan*” (deputy). The *sgan* was also a *kohen hedyot* (common priest) and, therefore, he wore four priestly garments and not an eight-garment uniform. Among the duties of the *sgan* was substituting for the *kohen gadol* if that individual was unable to serve in the *Beit HaMikdash*. For example, if the *kohen gadol* became *tameh* (ritually impure), the *sgan* was designated to serve as *kohen gadol* in his place, and he performed the tasks of the *kohen gadol*. After the *kohen gadol* became *tahor* (ritually pure) and was able to return to his work, the *sgan* returned to his position as *sgan* and the *kohen gadol* returned to his position. However, thenceforth, the *sgan* was also called “former *kohen gadol*,” insofar as he had served as *kohen gadol*.

בבית המקדש עבדו רק הכהנים, הם הקריבו את הקרבנות ועשו את עבודות המקדש. כל הכהנים לבשו ארבעה בגדים שקבעה התורה, ורק הכהן הגדול לבש שמונה בגדים מיוחדים שקבעה התורה. כל הכהנים כנו “כהן הדיוט”, חוץ מן הכהן הגדול.

לכהן הגדול היה “סגן”. הסגן היה גם כן כהן הדיוט ולכן גם הוא לבש ארבעה בגדים ולא שמונה בגדים. מתפקידיו של הסגן היה למלא את מקומו של הכהן הגדול אם הלה לא היה יכול לעבד בבית המקדש. למשל, אם הכהן הגדול נטמא, מנו את הסגן להיות כהן גדול במקומו והוא עשה את עבודות הכהן הגדול. אחרי שהכהן הגדול נטהר ויכול לחזור לעבודתו, הסגן חוזר לתפקידו כסגן והכהן הגדול חוזר לעבודתו, אך מאותו יום מכנים את הסגן גם “כהן גדול לשעבר”, כלומר, הוא כהן גדול לשעבר - בעבר הוא היה כהן גדול.

D'VAR TORAH: PARASHAT KI TISSA

דבר תורה: פרשת כי תשא

One of the most important rites performed every day in the *Beit HaMikdash* was the burning of *ketoret* (incense). In this offering, they would combine a blend of 11 herbs and fragrant spices and place them on coals of fire atop the golden *mizbe'ach* (altar). Then, a wonderful scent would arise, which reached the edges of Jerusalem. One of the components of the *ketoret* was *chelbonah* (galbanum), a spice whose smell on its own was essentially bad. Nevertheless, the Torah commands that *chelbonah* be placed in incense and that the person who neglects to add it to the *ketoret* was liable for the death penalty. In this manner, the Torah teaches us how much power there is in connecting to the public and in cooperatively working together. When each person stands for themselves, they are judged according to what they are alone, but it is precisely the connection and inclusion of everyone together that brings out the best in each person.

אחת המלאכות החשובות והמיחדות שהיתה נעשית בכל יום במקדש היתה עבודת הקטרת. בעבודה זו היו שוחקים 11 סממנים ושמים אותם על גחלי האש שבמזבח הזהב ואז היה עולה ריח נהדר שהיה מגיע לכל קצוות ירושלים. אחד מן הרכיבים של הקטרת היה החלבנה שהריח היוצא ממנה בפני עצמה היה דוקא רע, ובכל זאת התורה צוה על נתינתה בקטרת ואף קבעה שמי שיחסיר אותה יהיה חייב מיתה. בצורה זו התורה מלמדת אותנו כמה כוח יש בחבור אל הכלל ובעבודה המשתפת. כשכל אחד עומד לעצמו הוא נבחן כפי מה שהוא, אבל דוקא ההתחברות וההכללות של כלם יחד מוציאה את הטוב שבכל אחד.